

Câu 1 (2,0 điểm): Qua diễn biến của cuộc khởi nghĩa vũ trang ở Pê-tơ-rô-grat, hãy làm sáng tỏ vai trò của Lê-nin và Đảng Bôn-sê-vich đối với Cách mạng tháng Mười Nga (1917). Theo Anh/Chị, hiện nay Cách mạng tháng Mười Nga còn có giá trị thời đại hay không?

Câu 2 (2,0 điểm): Những nhân tố nào đã góp phần đánh bại chủ nghĩa quân phiệt Nhật trong Chiến tranh thế giới thứ hai? Nhận xét việc Mỹ ném bom nguyên tử xuống Nhật Bản (tháng 8/1945).

Câu 3 (2,0 điểm):

Bằng kiến thức lịch sử đã học, Anh/Chị hãy làm rõ:

a. Sự kiện nào được nhắc tới trong nhận định: *Từ đây trở đi, trên dải đất Việt Nam, phong trào chống đế quốc giành độc lập dân tộc chỉ là những phong trào do giai cấp vô sản lãnh đạo.*

b. Con đường cứu nước, giải phóng dân tộc do Nguyễn Ái Quốc lựa chọn cho dân tộc Việt Nam được cụ thể hóa trong Cương lĩnh chính trị đầu tiên của Đảng như thế nào?

Câu 4 (2,0 điểm): Phân tích điều kiện bùng nổ của phong trào cách mạng 1930-1931 ở Việt Nam. Tại sao nói, phong trào cách mạng 1930-1931 là một bước phát triển về chất so với những phong trào yêu nước trước đó?

Câu 5 (2,0 điểm): Từ việc chỉ ra những điểm khác biệt của Nghị quyết Hội nghị lần 8 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng Đông Dương (tháng 5/1941) so với Luận cương chính trị (tháng 10/1930), hãy rút ra bài học cho Đảng trong sự nghiệp lãnh đạo Cách mạng Việt Nam.

----- HẾT -----

(Thí sinh không được sử dụng tài liệu. Cán bộ coi thi không giải thích gì thêm)

Họ và tên thí sinh:Số báo danh

HƯỚNG DẪN CHẤM 11 SỬ

I. Hướng dẫn chung

1. Thí sinh có thể trả lời theo cách riêng nhưng đáp ứng được yêu cầu cơ bản của đáp án thì vẫn cho điểm như đáp án.

2. Ở từng câu, từng ý chỉ cho điểm tối đa khi:

- Trả lời đúng, có phân tích cụ thể

- Diễn đạt tốt, chữ viết rõ ràng, đúng chính tả.

3. Điểm toàn bài không làm tròn số, để điểm lẻ đến 0,25

4. Nếu học sinh có thêm các ý sáng tạo, có thể cho điểm khuyến khích song không vượt quá tổng số điểm của cả câu.

II. Biểu điểm

Câu 1 (2,0 điểm): Qua diễn biến khởi nghĩa vũ trang ở Pê-tơ-rô-grat, hãy làm sáng tỏ vai trò của Lê-nin và Đảng Bôn-sê-vich đối với Cách mạng tháng Mười. Theo Anh/Chị, hiện nay, Cách mạng tháng Mười Nga còn có giá trị thời đại hay không?

Ý	NỘI DUNG CHI TIẾT	ĐIỂM
1	Qua diễn biến khởi nghĩa vũ trang ở Pê-tơ-rô-grat, hãy làm sáng tỏ vai trò của Lê-nin và Đảng Bôn-sê-vich đối với Cách mạng tháng Mười	1,5
	- Tuy ở xa quê hương nhưng Lê-nin bằng thiên tài của mình đã nhận định <i>những điều kiện cho cuộc khởi nghĩa vũ trang đã chín muồi</i> , chủ trương tiến hành khởi nghĩa vũ trang giành chính quyền, vạch ra kế hoạch tài tình cho cuộc khởi nghĩa ở Pê-tơ-rô-grat. (<i>Những bức thư Lê-nin gửi cho ban chấp hành Trung ương Đảng Bôn-sê-vich</i>).	0,25
	- Việc Lê-nin và Đảng Bôn-sê-vich <i>quyết định chuyển thời gian khởi nghĩa</i> từ sáng ngày 25-10 sang đêm 24-10 đã tạo nên yếu tố bất ngờ đối với kẻ thù, dẫn đến cách mạng nhanh chóng thắng lợi mà không gặp phải tổn thất nào đáng kể	0,25
	- Lê-nin đã <i>trực tiếp chỉ đạo</i> tập trung ưu thế lực lượng đánh chiếm những vị trí then chốt như nhà ga, sở bưu điện, tổng đài điện thoại, trụ sở, các cầu bắc qua sông Nê-va.	0,25
	- Lê-nin và Đảng Bôn-sê-vich đã <i>nhANH chóng tổ chức Đại hội Xô viết toàn Nga lần thứ 2</i> vào đêm ngày 25-10, tuyên bố nước Nga là nước Cộng hòa Xô viết của công nhân và nông dân, thành lập chính phủ Xô viết do Lê-nin đứng đầu, khẩn trương ổn định tình hình, giải quyết những yêu cầu cấp bách, chủ động đối phó với tình thế mới đầy khó khăn, phức tạp sau Cách mạng, bảo vệ vững chắc thành quả Cách mạng tháng Mười.	0,5
	→ Lê-nin và Đảng Bôn-sê-vich có vai trò quan trọng, quyết định sự thắng lợi trọn vẹn và triệt để của CMT10 Nga	0,25
2	Hiện nay, Cách mạng tháng Mười Nga còn nguyên giá trị thời đại	0,5
	- Hơn một thế kỷ qua, thế giới đã xảy ra nhiều biến động, nhiều giá trị, trật tự đã thay đổi, nhưng hoà bình, độc lập dân tộc, dân chủ và tiến bộ xã hội-lý	0,25

	tưởng của Cách mạng Tháng Mười luôn là mục tiêu cao cả của loài người dù ở bất cứ thời đại nào...	
	- Hiện nay, dù CNXH ở Liên Xô và Đông Âu đã sụp đổ nhưng con đường của Cách mạng tháng 10 đã để lại nhiều bài học kinh nghiệm quý cho các nước đang đi lên xây dựng CNXH trong đó có Việt Nam: bài học về xây dựng Đảng Cộng sản là đội tiên phong của giai cấp công nhân, lấy chủ nghĩa Mác - Lênin làm nền tảng; xây dựng nhà nước kiểu mới, mọi quyền lực thuộc về nhân dân, bảo đảm tự do, bình đẳng, hạnh phúc cho nhân dân; chính sách đại đoàn kết dân tộc trên nền tảng liên minh công nông, tôn trọng quyền tự quyết dân tộc...	0,25

Câu 2 (2,0 điểm): Những nhân tố nào đã góp phần đánh bại chủ nghĩa quân phiệt Nhật trong chiến tranh thế giới thứ hai? Nhận xét việc Mỹ ném bom nguyên tử xuống Nhật Bản (tháng 8/1945).

Ý	NỘI DUNG CHI TIẾT	ĐIỂM
1	Những nhân tố đã góp phần đánh bại chủ nghĩa quân phiệt Nhật trong chiến tranh thế giới thứ hai	1,25
	- Sự sụp đổ của CNPX Đức, Italia ở châu Âu đã làm cho Nhật Bản mất chỗ dựa rơi vào thế tuyệt vọng...	0,25
	- Sự thất bại trên các đảo Thái Bình Dương, Đông Nam Á, sự tấn công của quân Anh-Mĩ; bị Mĩ ném bom nguyên tử ... tạo tâm lý hoảng sợ	0,25
	- Việc LX tham chiến ở Viễn Đông, xuất kích một lực lượng hùng hậu đã đặt Nhật vào thế thất bại tất yếu	0,25
	- Quân giải phóng TQ chuyển sang phản công, nhiều nước Đông Nam Á khác phong trào chống Nhật sôi sục (Việt Nam, ...)	0,25
	- Sức ép của nhân dân và phái chủ hòa trong nội bộ giới cầm quyền Nhật ...	0,25
2	Nhận xét việc Mỹ ném bom nguyên tử xuống Nhật Bản (tháng 8/1945)	0,75
	- Tháng 8/1945, Mĩ đã ném 2 quả bom nguyên tử xuống Hi-rô-si-ma (6/8/1945) và Na-ga-sa-ki (9/8/1945) làm 10 vạn người chết, 2 thành phố bị hủy diệt, tàn phá 70% lãnh thổ, tinh thần chiến đấu của binh lính Nhật giảm sút...	0,25
	- <i>Tích cực:</i> có tác dụng lớn trong việc phá hủy lực lượng phát xít Nhật cả về vật chất lẫn tinh thần, tạo áp lực buộc Nhật phải nhanh chóng đầu hàng, kết thúc chiến tranh	0,25
	- <i>Hạn chế:</i> là tội ác đã gieo rắc thảm họa chết chóc kinh hoàng cho nhân dân Nhật Bản, phô trương sức mạnh quân sự của Mĩ, đe dọa nhân loại bằng vũ khí hạt nhân nhằm mục đích làm bá chủ thế giới sau Chiến tranh.	0,25

Câu 3 (2,0 điểm):

Bằng kiến thức lịch sử đã học, Anh/Chị hãy làm rõ:

a. Sự kiện nào được nhắc tới trong nhận định: *Từ đây trở đi, trên dải đất Việt Nam, phong trào chống đế quốc giành độc lập dân tộc chỉ là những phong trào do giai cấp vô sản lãnh đạo.*

b. Con đường cứu nước, giải phóng dân tộc do Nguyễn Ái Quốc lựa chọn cho dân tộc Việt Nam được cụ thể hóa trong Cương lĩnh chính trị đầu tiên của Đảng như thế nào?

Ý	NỘI DUNG CHI TIẾT	ĐIỂM
1	<i>Sự ra đời của Đảng cộng sản Việt Nam (2/1930) và sự thất bại của cuộc khởi nghĩa Yên Bái (9/2/1930) do Việt Nam Quốc Dân Đảng tiến hành</i> là 2 sự kiện được nhắc tới trong nhận định...	0,25
2	<i>Con đường cứu nước, giải phóng dân tộc do Nguyễn Ái Quốc lựa chọn cho dân tộc Việt Nam được cụ thể hóa trong Cương lĩnh chính trị đầu tiên của Đảng như thế nào?</i>	1,75
	+ Tháng 7/1920, Nguyễn Ái Quốc đã đọc bản Sơ thảo lần thứ nhất luận cương của Lê-nin về vấn đề dân tộc và thuộc địa, Người đã xác định con đường cứu nước cho dân tộc Việt Nam là con đường cách mạng vô sản, độc lập dân tộc kết hợp với chủ nghĩa xã hội.	0,25
	+ Trong hội nghị thành lập Đảng (đầu năm 1930), Nguyễn Ái Quốc đã cụ thể hóa con đường cứu nước trong Cương lĩnh chính trị đầu tiên của Đảng như sau	
	- <i>Xác định đường lối của CMVN</i> : Cuộc CMVN phải trải qua hai giai đoạn phát triển: giai đoạn đầu làm cách mạng tư sản dân quyền và thổ địa cách mạng, sau đó tiến lên xã hội cộng sản	0,25
	+ <i>Xác định nhiệm vụ của CMVN</i> : đánh đổ đế quốc Pháp và phong kiến tay sai, làm cho nước Việt Nam được độc lập, thành lập chính phủ công-nông-binh; tịch thu ruộng đất của đế quốc và bọn phản cách mạng chia cho dân cày nghèo. Cương lĩnh nhấn mạnh nhiệm vụ chống đế quốc giành độc lập dân tộc là nhiệm vụ hàng đầu.	0,25
	- <i>Về lực lượng cách mạng</i> : chủ trương tập hợp lực lượng toàn dân tộc bao gồm công nhân, nông dân, tiểu tư sản, trí thức. Đối với phú nông, trung tiểu địa chủ và tư sản dân tộc thì phải lợi dụng hoặc trung lập	0,25
	- <i>Về phương pháp cách mạng</i> : Cương lĩnh xác định CMVN muốn giành được thắng lợi phải sử dụng bạo lực cách mạng của chủ nghĩa Mác Lê-nin, kết hợp đấu tranh chính trị với đấu tranh vũ trang để giành chính quyền.	0,25
	- <i>Vai trò lãnh đạo của Đảng</i> : Đảng cộng sản Việt Nam là đội tiên phong của giai cấp vô sản, lấy chủ nghĩa Mác Lê-nin làm nền tảng tư tưởng.	0,25
	- <i>Về đoàn kết quốc tế</i> : CMVN là một bộ phận khăng khít của CMTG, có tác động qua lại với CMTG, do vậy phải đoàn kết với giai cấp vô sản các dân tộc bị áp bức để làm cách mạng, đặc biệt là đoàn kết với vô sản Pháp.	
	- Cương lĩnh tuy vắn tắt nhưng đề ra đường lối chiến lược, sách lược cho CMVN, phù hợp với yêu cầu của CMVN và xu thế thời đại ...	0,25
	- Là con đường GPDT thể hiện tính đúng đắn, sáng tạo... Độc lập tự do gắn với CNXH là tư tưởng cốt lõi.	

Câu 4 (2,0 điểm): Phân tích điều kiện bùng nổ của phong trào cách mạng 1930-1931. Tại sao nói, phong trào cách mạng 1930-1931 là một bước phát triển về chất so với những phong trào yêu nước trước đó?

Ý	Nội dung	Điểm
1	Phân tích điều kiện bùng nổ của phong trào cách mạng 1930-1931	1,0đ
	- Do tác động của phong trào cách mạng thế giới	0,25
	+ Những năm 1929-1933, thế giới tư bản lâm vào cuộc khủng hoảng kinh tế trầm trọng trên quy mô lớn, để lại hậu quả hết sức nặng nề, làm cho những mâu thuẫn trong lòng xã hội tư bản phát triển gay gắt, phong trào đấu tranh của công nhân và quần chúng lao động dâng cao. + Trong khi đó, Liên Xô đang xây dựng chủ nghĩa xã hội và đạt được những thành tựu đáng kể..., Quảng Châu công xã (Trung Quốc) cũng giành nhiều thắng lợi. + Sự phát triển của phong trào cách mạng thế giới đã cổ vũ sự bùng nổ của phong trào cách mạng ở Đông Dương.	
	- Do những mâu thuẫn trong xã hội thuộc địa ở Đông Dương phát triển gay gắt:	0,25
	+ Đông Dương là thuộc địa lớn của thực dân Pháp nên cũng chịu tác động của cuộc khủng hoảng kinh tế 1929-1933... Thực dân Pháp tăng cường bóc lột, bóc lột để bù đắp những tổn thất do khủng hoảng gây ra ở chính quốc ... + Thực dân Pháp tiến hành khủng bố phong trào yêu nước kể từ sau cuộc khởi nghĩa Yên Bái làm cho tình hình chính trị hết sức căng thẳng... → Mâu thuẫn giữa toàn thể dân tộc và đế quốc xâm lược trở nên vô cùng gay gắt, tất yếu dẫn tới phong trào đấu tranh của quần chúng. Đây chính là nguyên nhân sâu xa và trực tiếp dẫn tới phong trào cách mạng 1930-1931	
	- Sự ra đời của Đảng là nguyên nhân chủ yếu có tính chất quyết định dẫn tới bùng nổ phong trào 1930-1931 mang tính tự giác, trên quy mô lớn	0,25
	+ Đầu năm 1930, Đảng cộng sản Việt Nam ra đời với tổ chức chặt chẽ và cương lĩnh cách mạng đúng đắn, nắm quyền lãnh đạo duy nhất với cách mạng Việt Nam, quy tụ lực lượng của toàn dân tộc Việt Nam, kịp thời lãnh đạo nhân dân ta bước vào thời kì cách mạng mới. Đây là nguyên nhân chủ yếu có ý nghĩa quyết định bởi nếu không có sự lãnh đạo của Đảng, tự bản thân những mâu thuẫn giai cấp xã hội chỉ có thể dẫn tới những cuộc đấu tranh lẻ tẻ, tự phát mà không thể trở thành một phong trào tự giác trên quy mô lớn được.	
2	Tại sao nói, phong trào cách mạng 1930-1931 là một bước phát triển về chất so với những phong trào yêu nước trước đó?	1,0
	+ Đây là phong trào cách mạng lớn đầu tiên do Đảng cộng sản tổ chức và lãnh đạo	0,25

	+ Phong trào mang tính cách mạng triệt để: nhằm vào 2 kẻ thù là đế quốc và tay sai, không ảo tưởng kẻ thù của dân tộc, kiên quyết lật đổ ách thống trị của chủ nghĩa thực dân, thực hiện triệt để khẩu hiệu chống đế quốc và phong kiến	0,25
	+ Diễn ra trên quy mô rộng lớn từ Bắc đến Nam, ở cả nông thôn và thành thị, từ các nhà máy, xí nghiệp đến các hầm mỏ và đồn điền. Mặc dù diễn ra trên địa bàn rộng nhưng phong trào vẫn mang tính thống nhất cao, đều do Đảng lãnh đạo, đều nhằm mục tiêu chống đế quốc và phong kiến.	0,25
	+ Phong trào đã lôi cuốn đông đảo quần chúng tham gia với những hình thức đấu tranh quyết liệt và phong phú như: bãi công của công nhân, biểu tình của nông dân, bãi khóa của học sinh, sinh viên, bãi thị của tiểu thương, phá đồn điền, nhà lao, giải thoát tù chính trị, phá nhà ga, bao vây phủ đường, thiết lập chính quyền cách mạng, thẳng tay trừng trị những phần tử phản động, ngoan cố...	0,25
	+ Có sự phối hợp bước đầu nhịp nhàng giữa phong trào công nhân và phong trào nông dân, giữa cuộc đấu tranh ở nông thôn với cuộc đấu tranh ở thành thị, là sự hình thành trên thực tế liên minh cách mạng giữa công nhân, nông dân và binh lính. <i>“Về vang thay! Lần đầu tiên trong lịch sử cách mạng nước ta, công nông binh bắt tay nhau giữa trận tiền”</i>	0,25
	→ Những nội dung trên chứng tỏ phong trào cách mạng 1930-1931 là một bước phát triển nhảy vọt về chất so với những phong trào yêu nước trước đó.	

Câu 5 (2,0 điểm): Từ việc chỉ ra những điểm khác biệt của Nghị quyết Hội nghị trung ương Đảng 8 (tháng 5/1941) so với Luận cương chính trị (tháng 10/1930), hãy rút ra bài học cho Đảng trong quá trình lãnh đạo CMVN

Ý	NỘI DUNG	Điểm
1	Những điểm khác biệt của Nghị quyết Hội nghị trung ương Đảng 8 (tháng 5/1941) so với Luận cương chính trị (tháng 10/1930)	2,0đ
	- Về đường lối chiến lược cách mạng: + Luận cương chủ trương làm cách mạng tư sản dân quyền có tính thổ địa và phản đế + Hội nghị trung ương Đảng lần 8: Cách mạng chỉ giải quyết một vấn đề cần kíp là “dân tộc giải phóng”, vì vậy cách mạng Đông Dương “hiện tại là một cuộc cách mạng dân tộc giải phóng”	0,25
	- Nhiệm vụ: + Luận cương không đề cao nhiệm vụ dân tộc mà đề cao đấu tranh giai cấp, trong khi Hội nghị TW Đảng lần thứ 8 giương cao ngọn cờ dân tộc, nhấn mạnh đấu tranh dân tộc, đặt nhiệm vụ giải phóng dân tộc lên hàng đầu. + Luận cương nhấn mạnh cách mạng ruộng đất còn Hội nghị 8 tạm gác khẩu hiệu cách mạng ruộng đất	0,25
	- Kẻ thù:	0,25

	+Luận cương: phong kiến và đế quốc + Hội nghị TWĐ lần 8: thực dân Pháp, phát xít Nhật và tay sai	
	- <i>Lực lượng cách mạng:</i> + Luận cương chỉ xác định lực lượng là công – nông, chưa có chiến lược đại đoàn kết dân tộc. + Hội nghị TW Đảng lần 8 chủ trương tập hợp lực lượng toàn dân tộc trong mặt trận Việt minh không phân biệt giai cấp, tín ngưỡng, tôn giáo, đảng phái, dân tộc.	0,25
	- <i>Việc giải quyết vấn đề dân tộc:</i> + Luận cương: giải quyết vấn đề dân tộc trong phạm vi Đông Dương + Hội nghị TWĐ lần 8: giải quyết vấn đề dân tộc trong khuôn khổ từng nước để phát huy quyền tự quyết của mỗi dân tộc, tránh sự xuyên tạc của kẻ thù về liên bang Đông Dương, cũng như phát huy quyền chủ động của mỗi nước trong cuộc đấu tranh giành độc lập.	0,25
	- <i>Hình thức chính quyền:</i> + Hội nghị tháng 10/1930: chủ trương thành lập chính quyền công – nông, chính quyền của riêng quần chúng nhân dân lao động. + Hội nghị TWĐ 8: chủ trương thành lập chính quyền dân chủ của nhân dân, rộng rãi hơn so với chính quyền công – nông. Đó là chính quyền của chung toàn dân tộc, không của riêng giai cấp, tầng lớp nào. “Trừ những bộ phận phản động, hết thảy những người VN sống trên dải đất này đều có quyền lợi và bổn phận tham gia xây dựng và giữ gìn chính quyền đây”	0,25
	- <i>Phương pháp cách mạng:</i> + Luận cương: khẳng định con đường bạo lực cách mạng, khởi nghĩa vũ trang. + Hội nghị TWĐ lần 8: có bước phát triển mới, chủ trương đi từ khởi nghĩa từng phần tiến lên tổng khởi nghĩa.	0,25
2	Kết luận: +Những điểm khác nhau của Hội nghị Trung ương Đảng (5/1941) so với Luận cương chính trị (10/1930) là những điểm mới, phù hợp với yêu cầu khách quan của lịch sử) ... + NQ TƯ 8 thể hiện sự nhạy bén và trình độ nhận thức cao hơn của Đảng, đã khắc phục triệt để những hạn chế trong Luận cương chính trị; khẳng định lại tư tưởng của Nguyễn Ái Quốc về đường lối cách mạng Việt Nam được trình bày trong Cương lĩnh chính trị đầu tiên của Đảng (2/1930)→ thể hiện sự trưởng thành của Đảng trong quá trình lãnh đạo cách mạng, là cơ sở để đưa CM VN đi đến thắng lợi...	0,25 0,25
	* Rút ra bài học cho Đảng trong lãnh đạo CMVN: phải linh hoạt, sáng tạo, phù hợp với thực tiễn...	0,25

Người ra đề: Nguyễn Thu Quyên (0982.347.308)